hulgas ankeedi, millest nähtub, et maaorganisatsioonid üha enam jagavad arusaamist, et näitemängude ettekandmine ei ole lihtne jant, vaid tegevus, mis vajab ka algteadmisi ja vastavat ettevalmistust. 1939. a. on maal eriti hoogsasti arendatud külaskäiguetendusi: trupid õpivad korralikult kätte ühe näidendi ja mängivad seda siis kolm-neli korda, korraldades vastastikuseid külaskäiguetendusi naabervaldadega.

Juba mõnd aastat määratakse riigi poolt summasid selleks, et vabastada maaseltsid algupäraste näidendite autorihonorari tasumisest ja võtta see riigi kanda. 1939. a. oli selleks määratud Kr. 8 000. Selle aktsiooni eesmärgiks oli soodustada väärtusliku algupärase näitekirjanduse tekkimist ja viimist maalavadele, et sealt välja tõrjuda tõlketeoste makulatuur. Vormiliselt määratakse riiklik toetus küll seltsidele, kuid sisuliselt kuulub see autoreile, kes teenivad maalavade tarbeid. Olukorrast tingitult on neile näitekirjanikele, kellele tähtis on vaid oma teose rahaline menu, kasulikum kirjutada maalavade tarvis kui kutselisele teatrile — esimesega on sissetulek suurem. Ja seda näivad eriti ohtrasti kasutavat päevakajaliste teoste autorid, mille tõttu märgitakse, et väljatõrjutud alaväärtuslikku tõlkekirjandust kipub asendama algupärane tühine ajaviitenäidend ja päevakajaline jant. Haridusliit ja „Tarvik" kirjastasid 1939. a. kokku 25 näidendit, Autorikaitse Ühing — 15.

Eesti teatrielus võib juba aastaid märgata et ringreisietendusi ei korralda ainult selleks loodud eriteater „Eesti Draamateater", vaid ka maakonnalinnade teatrid külastavad õige intensiivselt oma lähemat ja kaugemat ümbruskonda. 1939. a. andis mõni teater koguni pooled oma etendustest maal. Linnade teatreist on seega kujunenud õieti maakonnateatrid. Mitme teatri ringreiside üheajaline kokkusattumus tekitas kollisioone, mistõttu Haridusministeerium määras igale teatrile tema tegevuspiirkonna ja andis ringreiside korraldamise juhised. Et „Eesti Draamateater" oma repertuaaris seisvate teoste iseloomu ja tehniliste tingimuste tõttu (osalt ka ajalistel põhjustel), saab külastada vaid raudtee ja selle lähema ümbruse äärseid keskusi, siis tuleb maakonnateatrite tööd ringreisidel kõigiti soodustada ja toetada ka maakonnavalitsuste poolt.

R a a d i o t e a t e r, mis tegutseb Riigi Ringhäälingu juures 1928. a. alates, andis 1939. a. 160 kuuldemängu (eelm. a. 152), neist 66 (68) täiskasvanuile ja 94 (84) lastele. Raadioteatri tehnilise täiendamise kõrval väärib tähelepanu repertuaari sisuline ümberkorraldus, mis on tulnud kasuks nii ettekannete iseloomule kui ka kunstilisele väärtusele, nagu see selgub raadiokuulajate väga elavaist reageeringuist. Varemail aastail kasutati kuuldemängudeks õige palju lava- ja ilukirjanduslikke ümbertöötlusi, viimaseil aastail aga peamiselt otse ringhäälingus ettekandmiseks kirjutatud teoseid. Samuti kasutatakse

Eesti kroonika 1939, lk. 87